

Ìwé Dániẹ̀lì - Nọmbà Méjìléláàádọ̀rin

Ìsopò Àsọtẹ̀lẹ̀: Láti Ìpín Ísráẹ̀lì Àtíjọ́ dé Òpin Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà

Jeff Pippenger

2024-02-05

Èrì ị̀sọtẹ̀ Jeroboamu tún jẹ̀ ìtàn pín-pín Ísráẹ̀lì àtíjọ́ sí orílẹ̀-èdè méjì. Ịjọba àrìwá, tí ó ní ẹ̀yà mẹ̀wáá, ní a mò sí Ísráẹ̀lì, tàbí nígbà mí Efraimu; ịjọba guúsù sì ní a mò sí Júdà. Ní àkókò Esekíẹ̀lì, ịjọba náà tí di ịjọba méjì fún ọ̀pọ̀ ọ̀dún tẹ̀lẹ̀, àti nínú orí kẹ̀tálẹ̀lọ̀gbọ̀n, a fi àsọtẹ̀lẹ̀ fún Esekíẹ̀lì tí ó sọ pé àwọn ịjọba méjèèjì náà yòò tún di orílẹ̀-èdè kan lẹ̀kọ̀n sí i. Àsọtẹ̀lẹ̀ náà ní a mú ẹ̀ ní ìbèrẹ̀ ìtàn ẹ̀ranko ilẹ̀ ayé (Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà), a sì tún n mú un ẹ̀ fún ịgbà ikẹ̀yìn ní ọ̀pin Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, nítorí Jesu máa n fi ìbèrẹ̀ ohun kan ẹ̀pẹ̀júwe ọ̀pin ohun náà.

Ìsọtẹ̀ Jeróbóámù ní àkókò tí a pín Ísráẹ̀lì sí ịjọba méjì, dúró fún ị̀sọtẹ̀ kan ní ìbèrẹ̀ Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà, àti pẹ̀lú ní ọ̀pin Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà. Ị̀sọtẹ̀ náà ní ìbèrẹ̀ àti ní ọ̀pin Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà ní ipapọ̀ ịjọba méjì. Ịfihàn orí kejilá-dín-lọ̀gbọ̀n, gégé bí a ti n tọ̀ka sí leraléra láti inú àwọn ikòwé Sister White nínú àwọn àpilẹ̀kọ̀ wọ̀nyí, dúró fún ipẹ̀ méjì sí àwọn ịjọ. Àwọn orílẹ̀-èdè méjì tí a darapọ̀ ní àkókò wákàtí ị̀sòro ọ̀fin Àikú ní ọ̀górùn-un mẹ̀rinlélọ̀gọ̀jì egbàá, àti agbo miiran ti Olórùn tí ó sì wà ní Bábílónì.

Àwọn orílẹ̀-èdè méjì tí a darapọ̀ mọ̀ra nínú ìtàn àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀yìn Miller ní Júdà àti Éfẹ̀raimù. A darapọ̀ wọn nígbà tí àwọn ìbínú ẹ̀nikò̀ọ̀kan sí àwọn ịjọba méjèèjì náà, lésèsè, dé ọ̀pin ní 1798, lẹ̀yìn náà sì ní 1844. Ọ̀rọ̀ náà “síwájú sí i” nínú orí kọ̀kàndínlọ̀gọ̀jì iwé Ẹ̀sekíẹ̀lì, jẹ́ kí a lè dájú nípa lílọ̀ yí. Ọ̀rọ̀ náà “síwájú sí i” tùmọ̀ sí fifi iranṣẹ̀ tí ó tẹ̀ lé “síwájú sí i” lé orí iranṣẹ̀ tí ó ẹ̀sájú ọ̀rọ̀ náà “síwájú sí i.”

Ọ̀rọ̀ Olúwa sì tún tọ̀ mí wá, wí pé, Pẹ̀lú ẹ̀yí, iwọ ọ̀mọ ẹ̀niyàn, mú igi kan fún ara ẹ̀, kí o sì kọ̀ sórí ẹ̀ pé, Fún Júdà, àti fún àwọn ọ̀mọ Ọ̀sráẹ̀lì ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ ẹ̀: lẹ̀yìn náà mú igi miiran, kí o sì kọ̀ sórí ẹ̀ pé, Fún Jósefù, igi Éfúrámù, àti fún gbogbo ilẹ̀ Ọ̀sráẹ̀lì ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ ẹ̀: Kí o sì so wọn pọ̀ mọ̀ ara wọn di igi kan; wọn yòò sì di ọ̀kan ní ọ̀wọ̀ ẹ̀. Hesekieli 37:15–17.

Esekíẹ̀lì n fi ilànà wòlì ti àtúnso àti fifẹ̀ sí hàn nígbà tí ó sọ pé, “síwájú sí i.” Esekíẹ̀lì yòò mú ọ̀pá méjì, ọ̀kan fún Júdà àti ọ̀kan fún Efraimu, kí ó sì mú àsọtẹ̀lẹ̀ tí a fi ọ̀pá méjèèjì wọ̀nyí ẹ̀pẹ̀rẹ̀, kí ó gbé e kalẹ̀ lórí àsọtẹ̀lẹ̀ tí ó ẹ̀sájú. Àpẹ̀rẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ tí ó ẹ̀sájú bẹ̀rẹ̀ ní ẹ̀sẹ̀ kìn-ín-ní, nígbà tí a gbé Esekíẹ̀lì lọ̀ sí àfónífojì àwọn egungun gbígbẹ̀ tí ó ti kú.

Ọ̀wọ̀ Olúwa sì wà lára mi, ó sì mú mi jáde nípa Ẹ̀mí Olúwa, ó sì gbé mi kalẹ̀ ní àárín àfónífojì kan tí ó kún fún egungun. Ó sì mú kí n rìn yí wọn ká; sì wò ó, wọn pọ̀ gidigidi ní ojú àfónífojì; sì wò ó, wọn ti gbẹ̀ rará. Ó sì wí fún mi pé, Ọ̀mọ ẹ̀niyàn, ẹ̀ egungun wọ̀nyí lè yè? Mo sì dàhùn pé, Olúwa Olórùn, iwọ mọ. Ó tún wí fún mi pé, Ẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ sí àwọn egungun wọ̀nyí, kí o sì sọ fún wọn pé, Ẹ̀yìn egungun gbígbẹ̀, ẹ̀ gbọ̀ ọ̀rọ̀ Olúwa. Báyi ni Olúwa Olórùn wí fún àwọn egungun wọ̀nyí pé; Kíyèsì i, èmi yòò mú ẹ̀émí wọ̀ inú yín, ẹ̀ ó sì yè. Èmi yòò sì fi ị̀san lé yín lórí, èmi yòò mú ẹ̀ran bò lórí yín, èmi yòò sì fi awọ̀ bo yín, èmi yòò sì fi ẹ̀émí sínú yín, ẹ̀ ó sì yè; ẹ̀ ó sì mò pé èmi ni Olúwa. Nítorí náà mo ẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ gégé bí a ti pàşẹ̀ fún mi; bí mo sì ti n ẹ̀

Òrò Olúwa sì tọ ọ wá, ó ní, Dìde, lọ sí Şarefati, tí ó jẹ ti Sídónì, kí o sì máa gbé nìbè: wò ó, mo ti paşẹ fún opó obinrin kan nìbè láti tọ ọ bọ. Nígba náà ni ó dìde, ó sì lọ sí Şarefati. Nígba tí ó sí dé ẹnu-òná ilú náà, wò ó, opó obinrin náà wà nìbè, ó n şa igi jọ: ó sì pè é, ó ní, Jòwọ, mú omi diẹ wá fún mi nínú ìkòkò kan, kí n lè mu. Bí ó sì ti n lọ láti mú un wá, ó tún pè é, ó ní, Jòwọ, mú wẹwẹ búrẹ̀di diẹ wá fún mi ní ọwọ̀ rẹ. Ó sì ní, Bí Olúwa Ọlórún rẹ ti wá láàyè, mi ò ní àkàrà kankan, bí kò şe ìwòn iyẹfun diẹ nínú ìkòkò, àti òróró diẹ nínú ìgò: sì wò ó, mo n şa igi méjì jọ, kí n lè wólé lọ şe é fún ẹ̀mi àti ọmọ mi, kí a lè jẹ é, kí a sì kú. Elijah sì wi fún un pé, Má bẹ̀rù; lọ, kí o şe gégé bí o ti sọ: şùgbọ̀n kókó fi í şe àkàrà kékeré kan fún mi, kí o sì mú un wá fún mi, lẹ̀yin náà kí o şe fún ara rẹ àti fún ọmọ rẹ. Nítórí báyìí ni Olúwa Ọlórún Ísírẹ̀lì wí, Ìkòkò iyẹfun náà kì yóò tán, bẹ̀ẹ̀ ni ìgò òróró náà kì yóò sòfo, títí di ọjọ tí Olúwa yóò rọ ọ̀jò sórí ilẹ̀ ayé. Ó sì lọ, ó sì şe gégé bí ọ̀rò Elijah: òun náà, àti òun, àti gbogbo ilẹ̀ rẹ̀ sì jeun fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọjọ. 1 Àwọn Ọba 17:8–15.

“Ọjọ púpọ̀” tí a mẹnuba nínú ẹ̀şẹ̀ náà ni ọ̀dún méta àtààbò tí Ahabu fi wá Èlìjà, ó sì şàpeşẹ ọ̀dún egbẹ̀rún kan, ọ̀górún-ún méjì, àti ọ̀gọta ti inúnibíni ti Pápá. Ní ti “ọjọ púpọ̀” ti inúnibíni ti Pápá, Jésù sọ pé:

Àti bí a kò bá kù diẹ̀ lára ọjọ̀ wọnyẹn, kò sí ẹran-ara kankan tí a ọ̀ò gbà là: şùgbọ̀n nítórí àwọn àyànfé, a ọ̀ò kù diẹ̀ lára ọjọ̀ wọnyẹn. Matteu 24:22.

Arábinrin White tọka sí i ní tààrà pé ọ̀rò ìkède Jesu nípa “àwọn ọjọ̀ wọnyẹn” jẹ̀ àkókò inúnibíni ti ẹ̀şin pọ̀pọ̀.

“Inúnibíni tí a n şe sí ìjọ kò bá a lọ ní gbogbo àkókò ọ̀dún 1260 náà. Ọlórún, nínú àánú Rẹ̀ sí àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀, dín àkókò ìdánwò iná wọn kù. Nígba tí Ó n sọ ışıájú ‘ìpọ̀njú òlá’ tí yóò dé bá ìjọ, Olùgbàlá náà wí pé: ‘Àyàfi bí a kò bá dín àwọn ọjọ̀ wọnyí kù, kò sí ẹran-ara kankan tí a ọ̀ò gbà là: şùgbọ̀n nítórí àwọn àyànfé, a ọ̀ò dín àwọn ọjọ̀ wọnyí kù.’ Matteu 24:22. Nípasẹ̀ ipa Ìmúpadàbọ̀sípò, a mú inúnibíni náà dọpin kí ó tó di ọ̀dún 1798.” The Great Controversy, 266, 267.

“Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọjọ̀” tí opó náà fi tọjú Elijah, ni wón sì jẹ̀ “ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọjọ̀” inúnibíni ti ìjọ Pápá tí Danieli tọka sí pẹ̀lú.

Àwọn tí ó ní ọ̀ye láàrín àwọn ẹ̀niyàn yóò sì kó ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀; şùgbọ̀n wọn yóò şubú nípa idà, àti nípa iná, nípa ìgbẹ̀kùn, àti nípa ìkógun, fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọjọ̀. Nígba tí wọn bá sì şubú, a ọ̀ò ràn wọn lówó pẹ̀lú ìrànlowó diẹ; şùgbọ̀n ọ̀pọ̀ yóò dara pọ̀ mọ̀ wọn pẹ̀lú ọ̀rò ìtan. Àti pé diẹ̀ nínú àwọn tí ó ní ọ̀ye yóò şubú, láti dán wọn wò, àti láti wẹ̀ wọn mọ̀, àti láti sọ wọn di funfun, títí dé àkókò ọ̀pin: nítórí ó sì jẹ̀ fún àkókò tí a yàn. Danieli 11:33–35.

“àkókò ìparí,” tí ó sì tún jẹ̀ “àkókò tí a yàn” nínú àwọn ẹ̀şẹ̀ náà, ni ọ̀dún 1798, ó sì samisi ọ̀pin inúnibíni àpapọ̀, gégé bí a ti ti şàpeşẹ rẹ̀ tẹ̀lẹ̀ nínú àkókò tí Èlìjà gbé pẹ̀lú opó obinrin Şaréfatí. Nínú ìtàn náà, opó obinrin náà, tí n şojú ìjọ tí kò tii ní ọkọ, ni a fi hàn gégé bí ìjọ nínú aginjù nínú orí kejìlá iwé Ìfihàn. Ó n kó igi méjì jọ, kí i şe igi kan tàbí igi mewaá, bí kò şe igi méjì. Wólíi Èsékiéli ní láti mú igi méjì, ọkan fún ìjọba àrìwá Ísírẹ̀lì àti ọkan fún ìjọba gúúsù Ísírẹ̀lì, kí ó sì so wọn pọ̀ láti di igi kan. Wón ti tú àwọn ìjọba méjèjèì náà ká fún ọ̀dún egbẹ̀rún méjì àti ọ̀górún-ún márùn-ún àti ọ̀gun, şùgbọ̀n iléri Ọlórún ni pé Ọ̀un yóò kó wọn jọ. Obinrin náà n kó igi méjì tí a ní

láti so pò jò, ó sì n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ “títí di ojò tí Olúwa yòò fi rán òjò sórí ilẹ̀ ayé.”

Ojò tí Olúwa rán “òjò” ni ó n fi Èkún Àárín Òru ti itàn àwọn Millerite hàn, èyí tí ó dé iparí rẹ̀ ní October 22, 1844, nígbà tí Ojísẹ̀ Májẹ̀mú náà dé sí tẹ̀npìlì tí Òun ti gbé kalẹ̀ láti 1798 (iparí ibínú àkókò), títí dé October 22, 1844 (iparí ibínú ikeyin). Ní àkókò yẹn, ọ̀rò Èkún Àárín Òru, gégé bí a ti sojú rẹ̀ nínú àpẹ̀júwe Hesekieli nípa àfonífoji egungun, ni a mú ẹ̀, nígbà tí a so àwọn ọ̀pá méjì ti àwọn ijọba àríwá àti guúsù pò láti di orílẹ̀-èdè kan, pẹ̀lú ọ̀ba kan soṣo, nítorí pé ní October 22, 1844, Kristi wá síwájú Baba, ó sì gba ijọba kan.

“Bíbo Kristi gégé bí Alùfàà Àgbà wa sí Ibi Mímó Jùlọ, fún iwènùmó ilé-mímó, gégé bí a ti fihàn ní Danieli 8:14; bíbo Ọmọ èniyàn sí ọ̀dò Àgbàjọ Ojò, gégé bí a ti gbékalẹ̀ ní Danieli 7:13; àti bíbo Oluwa sí tẹ̀npìlì Rẹ̀, gégé bí Malaki ti sọ tẹ̀lẹ̀, wọn jẹ̀ àpejuwe iṣẹ̀lẹ̀ kan náà; èyí sì tún jẹ̀ aṣojú nípa bíbo ọ̀kọ iyàwó sí igbéyàwó, gégé bí Kristi ti sàpẹ̀júwe rẹ̀ nínú àkàwé àwọn wúndiá mẹwàá, nínú Matteu 25.” The Great Controversy, 426.

Kristi gba ijọba kan ní ojò kerinlélógún, oṣù kẹwàá, ọ̀dún 1844, gégé bí a ti fi hàn nínú Dániẹ̀lì.

Mo rí nínú àwọn iran òru, sì kiyèsí i, ẹnìkan tí ó dàbí Ọmọ èniyàn n bọ̀ pẹ̀lú àwosánmà ọ̀run, ó sì tò wá sọ̀dò Àgbàjọ Ojò, wọn sì mú un súnmọ̀ ọ̀n níwájú rẹ̀. A sì fi àṣẹ̀-àkóso, àti ọ̀go, àti ijọba fún un, kí gbogbo èniyàn, orílẹ̀-èdè, àti ahọ̀n lè máa sìn in: àṣẹ̀-àkóso rẹ̀ jẹ̀ àṣẹ̀-àkóso ayérayé, èyí tí kì yóò kojá lọ, àti ijọba rẹ̀ ni èyí tí a kì yóò lè pa run. Danieli 7:13, 14.

Nígbà tí a bá so ọ̀pá méjì Hesekieli pò jò, wọn ní ọ̀ba kan soṣo lórí wọn.

Dafidi iranṣẹ̀ mi yóò sì jẹ̀ ọ̀ba lórí wọn; gbogbo wọn yóò sì ní olùṣọ̀-àgùntàn kan: wọn yóò sì máa rìn nínú idájọ̀ mi, wọn yóò sì pa àwọn ilànà mi mó, wọn yóò sì ẹ̀ wọn. Wọn yóò sì máa gbé ní ilẹ̀ tí mo ti fi fún Jakọ̀bu iranṣẹ̀ mi, níbi tí àwọn baba yín ti gbé; wọn yóò sì máa gbé níbẹ̀, àní wọn, àti àwọn ọ̀mọ̀ wọn, àti àwọn ọ̀mọ̀ àwọn ọ̀mọ̀ wọn títí láé: Dafidi iranṣẹ̀ mi yóò sì jẹ̀ ọ̀mọ̀-aládé wọn títí láé. Esekieli 37:24, 25.

Gbogbo àwọn wòlì fara mó ara wọn, àti pé ọ̀ba Dafidi ni Kristi tí ó wá síwájú Baba ní October 22, 1844, tí ó sì gba ijọba kan tí a ti kó jò láti inú àwọn ọ̀pá méjì Ísráẹ̀lì (ijọba àríwá) àti Júdá (ijọba guúsù). Itúká àwọn ijọba méjèjì parí láárín ọ̀dún méréndínlógójì láti 1798 sí 1844, bí Kristi ẹ̀ gbé tẹ̀npìlì kan dide tí a ti fi sí ahoro, tí a sì ti tẹ̀ mólẹ̀. Nígbà tí Ó gbé tẹ̀npìlì náà dide, nígbà náà ni Ó sì fi ojìjì wá sí tẹ̀npìlì Rẹ̀ gégé bí Ojísẹ̀ Májẹ̀mú, ní imúṣẹ̀ Malaki orí kẹta. Ísíkiẹ̀lì fara mó ọ̀tító náà, nítorí gbogbo àwọn wòlì fara mó ara wọn.

“Dafidi iranṣẹ̀ mi yóò sì jẹ̀ ọ̀ba lórí wọn; gbogbo wọn yóò sì ní olùṣọ̀-àgùntàn kan soṣo: wọn yóò sì máa rìn nínú idájọ̀ mi, wọn yóò sì pa àwọn òfin mi mó, wọn yóò sì ẹ̀ wọn. Wọn yóò sì máa gbé ní ilẹ̀ tí mo fi fún Jakọ̀bu iranṣẹ̀ mi, níbi tí àwọn baba yín ti gbé; wọn yóò sì máa gbé níbẹ̀, àní wọn, àti àwọn ọ̀mọ̀ wọn, àti àwọn ọ̀mọ̀ àwọn ọ̀mọ̀ wọn títí láé: Dafidi iranṣẹ̀ mi yóò sì jẹ̀ ọ̀mọ̀-aládé wọn títí láé. Pẹ̀lúpẹ̀lú, èmi yóò bá wọn dá májẹ̀mú àlàáfíà; yóò jẹ̀ májẹ̀mú àinípekun pẹ̀lú wọn: èmi yóò sì gbé wọn kalẹ̀, èmi yóò sì sọ̀ wọn di púpọ̀, èmi yóò sì fi ibi mímó mi sí àárín wọn títí láé. Àgọ̀ mi pẹ̀lú yóò sì wà pẹ̀lú wọn: bẹ̀ni, èmi yóò jẹ̀ Olórún wọn, wọn yóò sì jẹ̀ èniyàn mi.” Esekieli 37:24–27.

Kristi ni ó kó tẹ̀npìlì náà.

Kí o sì bá a sòrò, pé, Báyií ni Olúwa àwọn ọmọ-ogun wí, pé, Wò ó, ọkúnrin náà tí orúkọ rẹ̀ n jẹ̀ Ẹ̀KÁ; yóò sì hù jáde kúrò ní ipò rẹ̀, yóò sì kọ̀ tẹ̀npìlì Olúwa: Àní, òun náà ni yóò kọ̀ tẹ̀npìlì Olúwa; yóò sì gbé ògo, yóò sì jókòó, yóò sì jọba lórí itẹ̀ rẹ̀; yóò sì jẹ̀ àlùfáà lórí itẹ̀ rẹ̀: imọ̀ràn àlàáfíà yóò sì wà láàárín àwọn méjèjì. Àwọn adé náà yóò sì jẹ̀ ti Helemu, àti ti Tobijah, àti ti Jedaiah, àti ti Heni ọmọ Sefaniah, fún irántí nínú tẹ̀npìlì Olúwa. Àwọn tí wọn sì wà ní ọ̀nà j́jìn yóò wá, wọn yóò sì kọ̀ nínú tẹ̀npìlì Olúwa, èyin yóò sì mò pé Olúwa àwọn ọmọ-ogun ni ó rán mi sí yín. Èyí yóò sì sẹ̀, bí ẹ̀ bá fí taratara gbọ̀ ohùn Olúwa Ọ̀lórún yín. Sekariah 6:12–15.

Kristi ni Ẹ̀ka náà, ó sì sàfihàn pé bí wọn bá pa tẹ̀npìlì Rẹ̀ run, Òun yóò tún un didede ní ojọ̀ méta, èyí tí àwọn Júú fí dáhùn pé ọ̀dún m̀erínlélógójì ni a fí kọ̀ tẹ̀npìlì náà.

Nígba náà ni àwọn Júú dáhùn, wọn sì wí fún un pé, Àmì wo ni iwọ̀ n fihàn wá, níwọn bí ó ti jẹ̀ pé iwọ̀ n sẹ̀ àwọn ǹnkan wònyí? Jésù dáhùn, ó sì wí fún wọn pé, Ẹ̀ pa tẹ̀npìlì yìí run, àti ní ojọ̀ méta èmi yóò tún un didede. Nígba náà ni àwọn Júú wí pé, Ọ̀dún m̀erínlélógójì ni a fí kọ̀ tẹ̀npìlì yìí, iwọ̀ yóò sì tún un didede ní ojọ̀ méta bí? Johanu 2:18–20.

Kristi n sòrò nípa ara Rẹ̀ nínú esè náà, sùgbón gbogbo àwọn wòlì n sòrò sí nípa àwọn ojọ̀ ikeyin ju àwọn ojọ̀ tí wọn gbé ayé wọn nínú rẹ̀ lọ. Àjìnde Kristi ní ojọ̀ keta, sàfihàn àjìnde àwọn egungun òkú ní àkókò itújáde Ẹ̀mí Mímọ̀ nínú Igbe Àárín Òru. Òjò tí í sẹ̀ kókó ẹ̀rì Elijah, ni a fí hàn nígbà iparí gíga ifarakò rẹ̀ pèlú àwọn wòlì Baali àti Ashtaroti. Nígba náà ni a ti fí hàn pé Ọ̀lórún Elijah ni Ọ̀lórún òtítító, àti pé Elijah náà sì ni wòlì òtítító.

Nígba ifarahàn idánwòkùn àkókó, a fí hàn pé àwọn Pùròtèsítàntì ti di àwọn wòlì èké, gégé bí a ti sàpẹ̀rẹ̀ wọn nínú àwọn wòlì Baali àti Ashtaroti. Nígba náà ni àkókò idádúró bèrè, ó sì yorí sí ihin Ẹ̀kún Ọ̀ganjọ̀, èyí tí ó mú kí Kristi wá sí tẹ̀npìlì Rẹ̀ lójìjì. A sàpẹ̀rẹ̀ Ẹ̀kún Ọ̀ganjọ̀ náà nípasè ihin Èsékíèlì tí n mú kí àwọn egungun didede gégé bí ọmọ-ogun alágbára. Pèlú èyí, ní àkókò yẹn (ọ̀dún m̀erínlélógójì), a ní láti so ọ̀pá méjì náà pò sínú ọ̀kan, kí wọn lè di orílẹ̀-èdè kan, pèlú ọ̀ba kan.

Ọ̀rọ̀ Olúwa sì tún tò mí wá, pé, Pèlú èyí, iwọ̀ ọmọ̀ èniyàn, mú ọ̀pá kan fún ara rẹ̀, kí o sì kọ̀ sí i pé, Fún Júdà, àti fún àwọn ọmọ̀ Israeli ẹ̀lẹ̀gbé rẹ̀: léyìn náà mú ọ̀pá m̀íràn, kí o sì kọ̀ sí i pé, Fún Jósefù, ọ̀pá Ẹ̀fùráímù, àti fún gbogbo ilé Israeli ẹ̀lẹ̀gbé rẹ̀: kí o sì so wọn mò ara wọn di ọ̀pá kan; wọn yóò sì di ọ̀kan ní ọ̀wọ̀ rẹ̀. Nígba tí àwọn ọmọ̀ èniyàn rẹ̀ yóò bá sọ̀ fún ọ̀ pé, Wàá ha kò fí hàn wá ohun tí iwònyí túmò sí? Wí fún wọn pé, Báyií ni Olúwa Ọ̀lórún wí; Kiyèsí i, èmi yóò mú ọ̀pá Jósefù, tí ó wà ní ọ̀wọ̀ Ẹ̀fùráímù, àti àwọn èyà Israeli àwọn alábaàkẹ̀gbé rẹ̀, èmi yóò sì fí wọn kún un, àní pèlú ọ̀pá Júdà, èmi yóò sì sọ̀ wọn di ọ̀pá kan, wọn yóò sì di ọ̀kan ní ọ̀wọ̀ mi. Àwọn ọ̀pá tí iwọ̀ yóò kọ̀ sí yóò sì wà ní ọ̀wọ̀ rẹ̀ níwájú ojú wọn. Kí o sì wí fún wọn pé, Báyií ni Olúwa Ọ̀lórún wí; Kiyèsí i, èmi yóò mú àwọn ọmọ̀ Israeli láti àárín àwọn orílẹ̀-èdè keferi, níbi tí wọn ti lọ, èmi yóò sì kó wọn jọ̀ láti gbogbo ọ̀nà, èmi yóò sì mú wọn wọ̀ ilẹ̀ tiwọn: Èmi yóò sì sọ̀ wọn di orílẹ̀-èdè kan ní ilẹ̀ náà lórí àwọn òkè Israeli; ọ̀ba kan yóò sì jẹ̀ ọ̀ba fún wọn gbogbo: wọn kì yóò sì tún jẹ̀ orílẹ̀-èdè méjì mọ̀, bèè ni a kì yóò sì tún pín wọn sí ijọba méjì mọ̀ rára: Bèè ni wọn kì yóò tún fí àwọn orìsà wọn bà ara wọn jẹ̀ mọ̀, tàbí pèlú àwọn ohun iríra wọn, tàbí pèlú èyíkèyìí nínú àwọn irékojá wọn: sùgbón èmi yóò gbà wọn là kúrò ní gbogbo ibùgbé wọn, níbi tí wọn ti sẹ̀, èmi yóò sì wè wọn mò: bèè ni wọn yóò sì jẹ̀ èniyàn mi, èmi yóò sì jẹ̀ Ọ̀lórún wọn. Ezekiel 37:15–23.

Àwọn igi méjì tí opó nàà n kó jọ ní imúrasílẹ̀ fún òjò Elijah ní àkókò Èkún Aárín Òru, ni àwọn ijọba àrìwá àti guúsù Ísírẹ̀lì tí a ti fón ká, tí a sì ní láti kó wọn jọ sínú orílẹ̀-èdè kan ní October 22, 1844, nígbà tí Ojọ̀ Ìràpadà àfihàn-bí-àpeere bèrè, nítorí ilérí nàà ni pé ní àkókò nàà Olorun “yòò wẹ̀ wọn mó.” Ìwẹ̀mọ̀ nàà, tí ó dúró fún Ìdájọ̀ Ìwádíí, bèrè ní àkókò nàà. Ìkójopò àwọn igi méjì nàà gbòdò yé wa ní ònà tí ó tọ̀, nítorí Olorun máa n fi ibèrè ohun kan sàpèjúwe òpin ohun kan nígbà gbogbo.

1844, ni ipari àwọn ijọba méjèjì ti Ísírẹ̀lì, nítorí pé nígbà nàà ni wọn ti di ijọba kan soṣo, Ísírẹ̀lì ti ẹ̀mí, àti láti igbà nàà lọ wọn ní láti jẹ orílẹ̀-èdè kan soṣo. Itàn yẹn ni a sàpèjúwe rẹ̀ nípasẹ̀ itàn ibèrè, nígbà tí wọn ti di orílẹ̀-èdè méjì, èyí tí í ṣe itàn isòtẹ̀ Jeroboamu.

Itàn ètò ijosìn èké Jeroboamu gbòdò tún jẹ̀ àfihàn ní òpin ijọba rẹ̀. Isòtẹ̀ Aaroni ní ibèrè Ísírẹ̀lì àtijọ̀ àti isòtẹ̀ Jeroboamu ní ibèrè ijọba àrìwá, dúró fún isòtẹ̀ oḍún 1863, àti pé 1863 ni a mò ní kedere nikan nígbà tí òpin ijọba Jeroboamu pèlú, gégé bí a ti sàpeere rẹ̀ nípa isopò àwọn opá méjì, bá tún wà lórí 1863. Nígbà nàà ni a ó fi rí i ní kedere pé a sàfihàn 1863 gégé bí iran kan tí ó gbé ère owú kalẹ̀.

A ó máa tèsíwájú nínú ikẹkọ̀ yìi nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.

“Sùgbón kì í ṣe pé àfiwé yìi nikan ti àwọn egungun gbígbe ni ó kan ayé, sùgbón ó tún kan àwọn tí a ti fi imọ̀lẹ̀ nílá bù kún; nítorí àwọn nàà dàbí àwọn egungun àilèemí ní àfonífoji. Wọn ní irísí èniyàn, ètò ara; sùgbón wọn kò ní iyè ẹ̀mí. Sùgbón àkàwé nàà kò fi àwọn egungun gbígbe sílẹ̀ pé kí wọn kàn jọ mó ara wọn nínú irísí èniyàn nikan; nítorí kò tó pé kí iwontúnwònsì wà nínú esè àti nínú àwòrán ara. Ẹ̀mí iyè gbòdò mú àwọn ara nàà yè, kí wọn lè dúró ní gígùn, kí wọn sì bèrè sí í ṣiṣẹ̀. Àwọn egungun wònyí dúró fún ilé Ísírẹ̀lì, ijọ̀ Olorun, irètí ijọ̀ nàà sì ni ipa amúnìyànjí ti Ẹ̀mí Mímọ̀. Olúwa gbòdò mí sára àwọn egungun gbígbe nàà, kí wọn lè yè.

“Ẹ̀mí Olorun, pèlú agbára imísí-ayé Rẹ̀, gbòdò wà nínú gbogbo aṣojú èniyàn, kí gbogbo isan àti àsopò ẹ̀mí lè wà nínú isiṣẹ̀. Láisí Ẹ̀mí Mímọ̀, láisí ẹ̀emí Olorun, ilọ̀ra-ọkàn wà, àti pípàdánú iyè ẹ̀mí. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn tí kò ní iyè ẹ̀mí ni orúkọ̀ wọn wà nínú àkọ̀sílẹ̀ ijọ̀, sùgbón a kò kọ̀ wọn sínú iwé iyè Ọ̀dọ̀-Àgùntàn nàà. Wọn lè darapò mó ijọ̀, sùgbón wọn kò so pọ̀ mó Olúwa. Wọn lè jẹ̀ aláápon nínú ṣiṣe ẹ̀ka kan pàtó ti àwọn ojúṣe, a sì lè kà wọn sí èniyàn aláàyè; sùgbón ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ wà lára àwọn tí wọn ní ‘orúkọ̀ pé iwọ̀ n yè, sùgbón iwọ̀ ti kú.’”

“Bí iyípadà tòótó ti ọkàn sí Olorun kò bá wà; bí ẹ̀emí iyè Olorun kò bá sọ ọkàn di aláàyè sí iyè ẹ̀mí; bí àwọn tí n jẹwọ̀ òtítọ̀ kò bá jẹ̀ ilàna tí a bí láti ọrun ni n sún wọn, a kò bí wọn láti inú irúgbìn àibàjẹ̀ tí n yè tí ó sì dúró títi láé. Bí wọn kò bá gbẹ̀kẹ̀ lé òdodo Kristi gégé bí ààbò wọn kan soṣo; bí wọn kò bá fara wé iwà Rẹ̀, tí wọn sì n ṣiṣẹ̀ nínú ẹ̀mí Rẹ̀, wọn wà ní ihòhò, wọn kò wọ aṣo òdodo Rẹ̀. Ní ọ̀pọ̀ igbà ni a máa n mú àwọn òkú kojá bí ẹ̀ni pé wọn jẹ̀ aláàyè; nítorí àwọn tí n ṣiṣẹ̀ ohun tí wọn n pè ní igbàlà gégé bí irò ara wọn, kò ní Olorun tí n ṣiṣẹ̀ nínú wọn láti fẹ̀ àti láti ṣe gégé bí ifẹ̀ inú rere Rẹ̀.

“Àwùjọ̀ yìi ni a sojú rẹ̀ dáadàa nípasẹ̀ àfonífoji àwọn egungun gbígbe tí Èsekieli rí nínú iran.”
Review and Herald, January 17, 1893.